

FoU verksamhetsplan 2025

Inom ramen för avtal om FoU-verksamhet mellan Region Blekinge och kommunerna Karlskrona, Ronneby, Karlshamn, Sölvesborg och Olofström

Ett samarbete mellan

Dokumentnamn: FoU verksamhetsplan 2025		Revision: 01
Dokumenttyp: Verksamhetsplan	Dokumentnummer:	
Detta dokument gäller för: FoU-avtalet	Funktionsområde:	
Dokumentansvarig: FoU-verksamheten	Beslut av: LSVO	
Beslut datum:	Nästa revidering: Under 2025	

FoU verksamheten bemannas av Anna Andersson, Birgitta Nilsson, Helene Sjöblom Andersson, Henrik Svensson, Ulrika Harris, Venera Ujkani och Veronica Plessen. Markus Hjelm, avdelningschef Blekinge kompetenscentrum, och tillika FoU-ledare.

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	4
1.1	Resursfördelning 2025.....	5
2	Aktiviteter	6
2.1	Strukturerad samverkan för tidiga och samordnade insatser	6
2.2	Hälsoinsatser för barn och unga i samhällsvård	6
2.3	Placerade barns och ungas delaktighet vid hälso- och läkarundersökning 7	
2.4	Följeforskning av Karlskrona familjecentral	8
2.5	Forskningsstudie avseende samverkan för vuxna individer med komplexa och omfattande behov	8
2.6	Forskningsstudie Närsjukvårdsmodellen i samverkan	9
2.7	Utvärdering av delaktighet och inflytande i samband med samordnad individuell plan (SIP)	10
2.8	Stödja utvecklingen av en kunskapsbaserad praktik	10
2.9	Utbildningsinsatser i samverkan - fokus på implementering, metodkunskap och vetenskapligt arbetssätt.....	11
Bilaga13		
	Översiktsbild av aktiviteter 2024–2025	13

1 Inledning

Länets fem kommuner och Region Blekinge reglerar genom FoU-avtalet inriktningen för parternas gemensamma forsknings- och utvecklingsverksamhet (FoU) inom befintlig struktur för Samverkan Blekinge. FoU-verksamheten ska bidra till kunskapsutveckling, kunskapsspridning och kunskapsanvändning. Verksamheten ska arbeta för att stimulera samverkan avseende forskning, utveckling och innovation i länet för att möta invånarnas behov oavsett ålder. FoU-verksamheten ska även bidra till att länets invånare får tillgång till bästa möjliga hälsa, vård och omsorg genom att tillsammans med berörda aktörer stödja hållbara och förankrade utvecklingsprocesser där kommun och region möts.

FoU-verksamheten tillhandahåller tjänster som är inriktade på att stödja avtalsparternas gemensamma utveckling av hälsofrämjande insatser, god och nära vård, psykisk hälsa samt evidensbaserad praktik och kunskapsstyrning. FoU-verksamheten bedriver exempelvis forskning, kartläggning, utvärdering, metodstöd och samordning. Utöver specifika aktiviteter i verksamhetsplanen, ingår en basverksamhet som exempelvis samverkan med högskola/universitet, omvärldsbevakning, informations- och kunskapsspridning, forskningsansökningar samt medverkan i samverkansgrupperna Att växa upp, Mitt i livet och Att åldras. Syftet med medverkan i samverkansgrupperna är att bidra med ett FoU-perspektiv i olika frågor och få kunskap om utvecklingsområden som kan vara aktuella för ett framtida FoU-arbete.

En viktig del i kunskapsinhämtning är omvärldsbevakning genom medverkan i nätverk inom olika kunskapsområden som nära vård, funktionshinder, barn och unga, äldre och forskarnätverk RISCY¹ med flera.

Föreliggande verksamhetsplan baseras på FoU-dialoger² med respektive verksamhet och ska vara i linje med Samverkan Blekinges målområden samt regionala och nationella satsningar.

Efter redovisningen av resursfördelning för kommande år återfinns pågående och planerade aktiviteter inför 2025. Översiktsbild av aktiviteter finns under Bilaga 1.

¹Research on Interventions and Support for Children and Youth (RISCY), Linnéuniversitetet

² Årets FoU-dialoger redovisades under hösten vid LSVO.

1.1 Resursfördelning 2025

Bemanning i FoU-verksamheten är följande: FoU-assistent, FoU-utvecklingsledare, FoU-ledare och FoU-strateger. Bemanningen utgår från befintliga uppdrag i verksamhetsplanen och kompetenser som behövs för att uppfylla avtalet.

Budget för FoU 2025 är 6 654 857 kronor

Budget 2025	
Resurser	Tkr
Personal	6 228
Drift	262
OH	165
Överförda medel	
Total kostnad	6 655

* Indexuppräknning sker i enlighet med Landstingsprisindex (LPIK).

2 Aktiviteter

Aktiviteterna i verksamhetsplanen utgår från intentionerna i 3§ FoU-avtalet och med utgångspunkt i genomförda FoU-dialoger med verksamheterna.

2.1 Strukturerad samverkan för tidiga och samordnade insatser

Målgrupp: Skola/elevhälsa, socialtjänst, funktionsstöd samt hälso- och sjukvård.

Beskrivning: Tidiga samordnade insatser betyder att personal från förskola/skola, hälso- och sjukvård och socialtjänst och andra verksamheter arbetar tillsammans. TSI kan ses som ett paraplybegrepp för strukturerad samverkan för tidigt och förebyggande arbete.

Samordning behövs för att skapa en helhet kring insatser för barn och unga som är i behov av stöd från flera aktörer. Det ställer krav på att aktörer utvecklar kunskap och kompetens om långsiktig samverkan och samordning. Inför omställningen till ny socialtjänstlag är förebyggande, tidiga och lätt tillgängliga insatser viktiga för att möta barn och ungas behov samt att barn och unga får de insatser de är i behov av och har rätt till.

Syfte: Det övergripande syftet är att stärka och förbättra samverkan mellan aktuella huvudmän och verksamheter. Att stödja kunskapsspridning och utveckling inom området för att öka barn och ungas delaktighet och att ta vara på den kunskap de besitter.

Metod: Regional arbetsgrupp med representanter från pågående lokala utvecklingsarbete med inriktning på tidiga samordnade insatser från Region Blekinge och länets kommuner.

Genomförande: I samverkan med regionens folkhälsostateg öka kunskapen om länsövergripande utvecklingsarbeten där personal från förskola/skola, hälso- och sjukvård, socialtjänst och andra verksamheter arbetar tillsammans för att i ett tidigt skeende identifiera behov och erbjuda rätt insatser i rätt tid.

Planera för och genomföra en kunskapshöjande konferens inom området för personal och politiker inom aktuella verksamheter.

Kontinuerlig dialog och återkoppling i samverksgrupp Att växa upp.

2.2 Hälsoinsatser för barn och unga i samhällsvård

Målgrupp: Representanter inom socialtjänstens barn och unga område, tandhälsovården samt regionens verksamheter för barns hälsa.

Beskrivning: Aktiviteten innefattar flera delar med studie och utvecklingsarbete avseende hälsoinsatser för barn och unga i samhällsvård. Det råder samstämmighet

inom länet och nationellt om att placerade barn och ungas hälsa är ett prioriterat forsknings- och utvecklingsområde.

Syfte: Det övergripande syftet är att öka professionens kunskap genom forskning och kartläggning och skapa underlag för utvecklingsarbete i länet, och öka möjligheterna till likvärdiga förutsättningar för placerade barn och ungas hälsa och därmed en jämlik vård.

Metod: Regionalt arbete med verksamhetsrepresentanter, kunskapsspridning, bearbetning av material och analysarbete.

Genomförande: Uppföljande kartläggning avseende ”En kartläggning av hälsoundersökningar för placerade barn i Blekinge” som till vissa delar bygger på ”Länsövergripande samverkansöverenskommelsen för hälso- och läkarundersökningar av barn och unga som placeras enligt Socialtjänstlagen (SoL) eller enligt Lagen om vård av unga (LVU)” som började gälla november 2024.

Genomföra en årlig uppföljning av tidigare nämnd samverkansöverenskommelse. Uppföljningen avser rapporteringar och aktuella avvikelser som inkommer till samverkansgruppen Att växa upp samt tillämpningen av samverkansdokumentets riktlinjer, anvisningar och tillhörande dokument. Därefter återkoppla förslag på aktiviteter utifrån identifierade behov till samverkansgruppen Att växa upp. Återkopplingen förväntas ge förutsättningar för kontinuitet, gemensam kunskap och, vid behov, planering för kompetenshöjning och utveckling inom området.

Inom ramen för hälsoinsatser för barn i samhällsvård genomförs forskningsstudien *Socialsekreterares beskrivning och bedömning av placerade barns hälsa* med Linnéuniversitetet. Bearbetning och analys pågår av materialet från datainsamling avseende granskning av placerade barns akter.

2.3 Placerade barns och ungas delaktighet vid hälso- och läkarundersökning

Målgrupp: Barn och unga placerade i samhällsvård. Representanter inom socialtjänstens barn och unga område, tandhälsovården samt regionens verksamheter för barns hälsa.

Beskrivning: I samband med revidering av samverkansöverenskommelsen om hälso- och läkarundersökning för placerade barn och unga har det uppmärksammats behov av kunskap inom olika områden. Ett område som särskilt uppmärksammats av arbetsgruppen och även diskuterats i samverkansgruppen Att växa upp är den ungas upplevelse av undersökningarna. Utvecklingsområdet ingick i redovisningen vid LSVO i maj 2024.

Syfte: Öka kunskapen om barns och ungas upplevelse av hälso- och läkarundersökning och tandhälsoundersökning i samband med placering i samhällsvård och deras upplevelse av delaktighet och inflytande i samband med undersökning.

I nästa steg undersöka om studien för att öka kunskapen om barns och ungas upplevelse av undersökningar i samband med placering kan användas som en återkommande kvalitetsundersökning.

Metod: Regionalt arbete med verksamhetsrepresentanter från socialtjänst, hälso- och sjukvård samt tandhälsovård.

Genomförande: Förberedande arbete med att undersöka förutsättningarna för en studie vilket inkluderar omvärldsbevakning, problemformulering och forskningsdesign.

2.4 Följeforskning av Karlskrona familjecentral

Målgrupp: Verksamheter inom region, kommun samt privatägda Prima Vård.

Beskrivning: I samband med FoU-dialoger samt i dialog med LSVO har ett behov framkommit av att följeforska etableringen av Karlskrona familjecentral, vilken är den första i Blekinge. Utvärderingen utgår ifrån familjecentralens verksamhet sett ur verksamhets- föräldra- och personalperspektiv. Utvärderingen utgörs av olika aktiviteter för att ge en så heltäckande bild av verksamheten som möjligt; omvärldsbevakning, baslinjemätning, uppföljning av baslinjemätning, enkätundersökning för föräldrar och personal, mätning av samverkan hos personalgrupp/ledningsgrupp/referensgrupp samt fokusgruppsintervjuer med personal.

Följeforskningen av Karlskrona familjecentral i kan ge värdefull kunskap till nytta för utvecklingen av den aktuella verksamheten, men också inför etablering av familjecentraler i länets övriga kommuner.

Syfte: Följeforskning av familjecentralen utifrån identifierade behov.

Metod: Forskningsbaserad utvärdering med kvantitativa och kvalitativa metoder.

Genomförande: Datainsamling och analys pågår och genomförs i enlighet med upprättad utvärderingsplan. Dialog och återkoppling till verksamhet och ledning sker kontinuerligt och kommer att fortsätta under 2025. Datainsamling fortsätter under 2025 och framtagande av rapport initieras.

2.5 Forskningsstudie avseende samverkan för vuxna individer med komplexa och omfattande behov

Målgrupp: Personal, verksamhetsledning och förvaltningsledning inom region och kommuner som arbetar med vuxna individer med komplexa och omfattande behov.

Beskrivning: Individer med komplexa och omfattande behov anses ha hög komplexitet och begränsade förutsättningar för delaktighet. Dessa individer har behov av insatser från olika huvudmän och lagstiftningen kan försvåra flexibiliteten i att skapa långsiktiga lösningar. Systemet som ska stödja individernas behov upplevs komplext vilket försvårar för både individer och verksamheter att hitta rätt.

En FoU-kartläggning från 2022 ledde fram till ett förslag om ett forskningsprojekt som utgår från en avgränsad målgrupp som består av individer med samsjuklighet, hemlöshet, avsaknad av sjukdomsinsikt, som inte vill ha hjälp eller stöd och som förknippas med hot och våld. Forskningsprojektet består av två delstudier:

- Syftet med delstudie 1 är att bland personal inom vård, omsorg och socialtjänst utforska erfarenheter kring arbetet med vuxna individer med komplexa och omfattande behov, med fokus på vad som främjar eller försvårar samverkan och individens delaktighet.
- Syftet med delstudie 2 är att utifrån verksamhetsledningsperspektiv utforska erfarenheter av arbetet med vuxna individer med komplexa och omfattande behov, med fokus på vad som främjar eller försvårar samverkan och individens delaktighet.

Syfte: utforska främjande och försvårande aspekter i arbetet med vuxna individer med komplexa och omfattande behov utifrån vård-, omsorgs- och socialtjänstpersonal och ett ledningsperspektiv, med fokus på samverkan och delaktighet.

Metod: Kvalitativ studie, fokusgrupper.

Genomförande: Under 2025 återkopplas resultat från delstudie 1 skriftligen genom en vetenskaplig artikel och muntligen i lämpliga samverkansforum. För delstudie 2 fortsätter analys av resultat och sammanställning av vetenskaplig artikel. En FoU-rapport sammanställs med resultat från forskningsprojektet, vilket avslutar denna FoU-aktivitet.

2.6 Forskningsstudie Närsjukvårdsmodellen i samverkan

Målgrupp: Verksamheter inom region och kommun, samordningssköterskor, äldre personer med omfattande samordningsbehov och deras närstående som omfattas av närsjukvårdsmodellen i samverkan.

Beskrivning: Forskningsstudien består av tre delstudier utifrån perspektiven samordningssköterskor, äldre personer och deras närstående. Arbetet sker i samarbete med forskare från Linnéuniversitetet.

Syfte: Utforska erfarenheter av vård och omsorg enligt närsjukvårdsmodellen i samverkan utifrån samordningssköterskor, äldre personer med omfattande samordningsbehov och närståendes perspektiv.

Metod: Kvalitativ forskningsmetod utifrån individuella intervjuer.

Genomförande: Under 2025 kommer insamlat underlag för delstudie två och tre att transkriberas, analyseras och sammanställas till vetenskapliga artiklar.

Forskningsstudien kommer att avslutas och resultat från alla tre delstudier

återrapporteras till berörda verksamheter. Under året kommer dialog föras med berörda verksamheter om behov av fortsatt forskning inom området finns.

2.7 Utvärdering av delaktighet och inflytande i samband med samordnad individuell plan (SIP)

Målgrupp: Individer i åldern 10 år till 80+ som erbjuds SIP i Blekinge.

Beskrivning: Baserat på resultatet från FoU-skriften *Lagen om samverkan i Blekinge* (2021) och omvärldsbevakning inom områdena äldre, vuxna samt barn och unga identifierades ett behov av fördjupad kunskap kring individens upplevelser av delaktighet och inflytande vid SIP, inte bara kopplat till utskrivningsprocessen utan i ett vidare perspektiv.

Syfte: Utvärderingens övergripande syfte är att bidra med en fördjupad kunskap om SIP-processen med fokus på individens upplevelser av delaktighet och inflytande inför och efter genomförd SIP, utifrån följande målgrupper: barn och unga, vuxna samt äldre individer. Vidare syftar utvärderingen till att jämföra fynd från respektive målgrupp för att kunna identifiera och beskriva likheter och skillnader i upplevelser av delaktighet och inflytande i relation till SIP.

Metod: Enkätundersökning

Genomförande: Datainsamlingen är avslutad och analys av materialet pågår. Under 2025 ska den påbörjade rapporten färdigställas och presenteras. Därefter görs ett ställningstagande om en fördjupning med individuella intervjuer med patienter/brukare ska genomföras.

2.8 Stödja utvecklingen av en kunskapsbaserad praktik

Målgrupp: Socialtjänst och hälso- och sjukvård

Beskrivning: Bidra till utvecklingen av en kunskapsbaserad praktik anpassad till länets prioriteringar och medverka till att skapa förutsättningar i samverkan kring frågor som rör socialtjänst och hälso- och sjukvård. Det gäller både i samverkan mellan kommunerna i länet och samverkan mellan kommunerna och regionen.

Genom RSS stöds arbetet med kunskapsstyrning för hälso- och sjukvård samt genom Partnerskapet mellan RSS, SKR och Socialstyrelsen stöds kunskapsutveckling och kunskapsstyrning för socialtjänsten.

Stödja samordning av omställningsarbeten. Utifrån förändrade förutsättningar i form av demografiska utmaningar etcetera sker omställningsarbete till en god och nära vård. Ytterligare omställningsarbete sker inför att en ny socialtjänstlag kommer att införas som påverkar socialtjänsten likväl som hälso- och sjukvården.

Syfte: Stödja kunskapsutveckling, struktur och samverkan på och mellan lokal och nationell nivå.

Metod: Samordning, strukturskapande, utveckling och uppföljning av verksamhet och nationella satsningar inom ramen för RSS.

Genomförande: Fortsatt medverkan i den regionala arbetsgruppen tillsammans med representanter från regionen och länets kommuner avseende överenskommelse om kunskapsstyrning för hälso- och sjukvård.

Stödja införande och uppföljning av kunskapsstyrning inom socialtjänsten.

Samordna och medverka i forum för information, kunskapshöjning och erfarenhetsutbyte, som ett stöd i arbetet med kunskapsutveckling, förbättringsarbete och samverkan. Detta innebär bland annat att stärka prioriterade frågor inom den sociala barn- och ungdomsvården och funktionshinderområdet. Som ett ytterligare led i detta arbete har en enkätundersökning genomförts i samverkan med verksamheterna om hur länets familjehem upplever det stöd de får av socialtjänsten. En bearbetning och analys av materialet kommer att ske och åiterrapporteras till berörda verksamheter.

Samordna Interkommunalt forum som en del av länets samverkan.

I förekommande fall rekvireras inom ramen för RSS medel enligt nationell överenskommelse. Samordna och genomföra åiterrapporteringen i enlighet med överenskommelsen.

Planera och genomföra en länsdialog med socialtjänstens verksamheter samt utvalda representanter i Samverkan Blekinge. Syftet är att skapa samsyn om nuläge och behov, ge insikter inför arbetet framåt och bidra till fortsatt utveckling, lärande och samverkan. Länsdialogen kommer att genomföras under våren 2025 och är en del i det förberedande arbetet inför omställningen till ny socialtjänstlag.

Nästa steg blir att undersöka möjligheterna till genomförande av en länsdialog utifrån en bredare ansats där skola/elevhälsa, hälso- och sjukvård samt civilsamhälle deltar. Länsdialogen är inom ramen för omställning till ny socialtjänstlag och nära vård med utgångspunkt i länsgemensamt samverkansområde såsom förebyggande och lättillgängligt, jämlik och jämställd samt kunskapsbaserat.

2.9 Utbildningsinsatser i samverkan - fokus på implementering, metodkunskap och vetenskapligt arbetssätt

Målgrupp: Verksamheter inom region och kommuner.

Beskrivning: Detta förslag till utbildningsinsatser i samverkan kommer från ett uppdrag till FoU-verksamheten från LSVO kring att se över behovet av utbildning. Utifrån denna behovsinventering framkom från flera verksamheter att utbildningsinsatser kring metodkunskap och implementeringsarbete var önskvärt. FoU-verksamheten har därefter arbetat med att utveckla detta förslag rörande utbildningsinsatser i samverkan.

Syfte: Att bidra till ett gemensamt lärande, i samverkan mellan region och kommuner, och en ökad förståelse för implementering, vetenskapligt arbetssätt och metoder i den dagliga verksamheten.

Metod: Varierande beroende på moment, men utbildningsinsatserna inkluderar kortare kurser och workshops, grupphandledning och inspirationsföreläsningar.

Genomförande: Ett antal aktiviteter är initierade, liksom inspirationsföreläsningar, vilka kommer att fortsätta under 2025, då även fler aktiviteter tillkommer löpande.

Bilaga

Översiktsbild av aktiviteter 2024–2025

Nedan återfinns en översikt som utgår från FoU-aktiviteterna i verksamhetsplan 2024–2025. Där framgår om aktiviteten fortsätter eller avslutas under 2024. I översikten framgår även nya aktiviteter för 2025.

År 2024	År 2025
Tidiga och samordnade insatser (TSI)	Fortsätter
Hälsoinsatser för barn och unga i samhällsvård	Fortsätter
Följeforskning av familjecentral	Fortsätter
Forskningsstudie avseende samverkan för individer med komplexa och omfattande behov	Fortsätter
Forskningsstudie Närsjukvårdsmodellen i samverkan	Fortsätter
Utvärdering av delaktighet och inflytande i samordnad individuell plan (SIP)	Fortsätter
Stödja utvecklingen av en kunskapsbaserad praktik	Fortsätter
Utbildningsinsatser i samverkan – fokus på implementering, metodkunskap och vetenskapligt arbetssätt	Fortsätter
Nya aktiviteter 2025	Placerade barns och ungas delaktighet vid hälso- och läkarundersökning – 2.3